

הארץ

דעות

דיסטל-אטבריאן צריכה לחפש את השחיתות במקום אחר

זהר שביט

11 ביולי 2022

עקוב

אלמוני גילה את אוזנו של עיתונאי ב"ישראל היום" על שחיתות נוראה — הזכויות לתרגום הספר "זרות" מאת ליהיא לפיד נמכרו ל"הארפר ויה", הוצאת בת של "הארפר קולינס", על ידי המכון הישראלי לספרות עברית, הממומן, כך לדברי העיתונאי, מכספי משרד החוץ. שומו שמים!

המסקנה המתבקשת: מדובר בפגם נורא ואיום, גרוע בהרבה מאספקה שוטפת של ארגזי שמפניה, שהרי כאן מדובר בכספי מדינה, ולא בכיסו הפרטי של מיליארדר.

אילו טרח העיתונאי לברר את העניין היה מגלה שהמכון הישראלי לספרות אינו קשור למשרד החוץ כלל. אמנם הוא הוקם בשעתו מטעם משרד החוץ ומשרד התרבות, אבל זה 12 שנים שהוא מקבל תמיכה ממשרד התרבות בלבד.

העיתונאי החרוץ מיהר לתוכנית הצהריים של אחד מערוצי החדשות כדי לדווח על הגילוי המסעיר, וטען שגם אם אין כאן פרוטקציה, משהו כאן מסריח. מה בדיוק? סתם (את האף) ולא פירש. לא עבר יום, ו"בפאנל" של אותו ערוץ הופיעה ח"כ גלית דיסטל-אטבריאן, שגם היא, אל נשכח, סופרת מהוללת,

וב-2014 היה ספרה אחד מחמשת המועמדים לפרס ספיר. מעוטרת בכתר

הזה ובסערת רגשות התיישרה דיסטליאטביריאן באולפן, כולה עזוז, וטענה שהנה לפנינו עוד דוגמה לאפליה: בזמן שגברת נתניהו ניזונה ברותחין על קבלת כמה בקבוקי שמפניה עלובים וכמה תכשיטים, זקני ציון של השמאל והפרקליטות מתעלמים מהסכום השמן שקיבלה ליהיא לפיד מהמדינה. וכך כתבה בטוויטר: "תארו לכם ששרה נתניהו היתה כותבת ספר ושמכון שממומן מכספי מדינה היה סוגר אתה דיל חלומי של תרגום הספר בעבור סכום אסטרונומי ובתיווך משרד החוץ בעוד נתניהו מכהן כראש ממשלה".

מסופרת, האמורה להיות בקיאה בעולם הספרות, היה אפשר לצפות שתכיר את דרך העבודה של המכון, ושלמצער תטרח לבדוק שהסקופ אמין. אך אילו עשתה כן, מה היה נשאר בידה? אפילו לא חצי תאוותה. ומכיוון שהניחה, קרוב לוודאי, שרוב הצופים בשידור (וכנראה גם חברי הפאנל) אינם בקיאים בתחום, לא היססה לטעון שהמכון "סגר אתה (עם ליהיא לפיד) דיל חלומי".

אכן, לא בכל יום סופר ישראלי זוכה בחוזה כזה עם הוצאת ספרים בחו"ל, ואין ספק שיש כאן הישג נאה ללפיד, שספרה זכה בארץ לביקורות משבחות. הספר נכלל בקטלוג של המכון לצד עשרות ספרים אחרים, וכך הגיע להוצאת הספרים בחו"ל שבחרה לתרגם אותו לאנגלית. כלומר, התשלום לתרגום ניתן מידי ההוצאה ולא עלה למכון פרוטה. אדרבה, המכון הישראלי הוא שייצא נשכר מן העניין, כי הוא יקבל אחוזים מן העסקה.

אף על פי שהמכון מייצג כמה מאות סופרים, ובהם טובי הסופרים והסופרות כמו רות אלמוג, מאיר שלו וסמי ברדוגו, בגלל מיעוט המשאבים והאפשרויות הדלות שלו הוא מצליח להשיג לא יותר מכמה עשרות חוזים בשנה, וזאת בשנה טובה.

כזו נזה שהונמכון יכזו / הוציע / מאותו הסופר ים הנכז / ים בקט / וג ש / ו הוא

החשיפה, ובכלל זה תקציר של הספר באנגלית ותמונות של העטיפה ושל הסופר.ת, שאינם מקבלים אגורה מקופת המדינה. לתשומת לב הסופרת דיסטליאטביריאן — שחיתויות כדאי לחפש במקום אחר.

ואולי בכל זאת ייצא משהו טוב מכל הסיפור הזה ושר התרבות יתגייס לחזק את המכון לספרות עברית?

פרופ' (אמריטה) שביט היא מופקדת הקתדרה לסמיוטיקה ומחקר התרבות ע"ש פורטר בבית הספר למדעי התרבות, אוניברסיטת תל אביב

לחצו על הפעמון לעדכונים בנושא:

ספרות